

РЕШЕНИЕ

№ 37

гр. Русе, 07.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Николинка Чокоева

Членове: Татяна Черкезова
 Виржиния К. Караджова

при участието на секретаря Ирена Иванова
като разгледа докладваното от Николинка Чокоева Въззивно гражданско
дело № 20234500500774 по описа за 2023 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

Дружеството – жалбоподател „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД чрез
упълномощен адвокат П. П. от АК – Русе, е обжалвало решение
№1114/14.07.2023 г. на Районен съд - Русе, постановено по гр. д. №
20224520100824 по описа за 2022 г, с което е осъдено да заплати на ищеца
„БУРГАСТРАНС“ ООД сумата от 6565.72 лева, ведно с лихвите върху тази
сума от завеждане на иска и разноски по делото в размер на 2162.63 лв., и с
което са отхвърлени насрещните искове, предявени от „ЕЛИОН
ЛОДЖИСТИК“ ЕООД в общ размер на 3262.06 лв., ведно със законната
лихва от предявяването им. В жалбата са изложени подробни съображения за
незаконосъобразност на съдебния акт и се иска неговата отмяна, отхвърляне
на исковете на ищеца „БУРГАСТРАНС“ ООД и уважаване на насрещните
искове на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД. Претендират се разноските по
делото.

Въззиваемата страна „БУРГАСТРАНС“ ООД чрез адв. В. Н. от
САК оспорва жалбата, излага подробни съображения за нейната
неоснователност и иска потвърждаване на съдебния акт в обжалваната част.

Претендира разноски.

Окръжният съд, след като прецени оплакванията по жалбата и провери събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна по спора, в законоустановения срок и е процесуално допустима. Разгледана по същество е частично основателна.

Между страните „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД като спедитор–товародател и „БУРГАСТРАНС“ ООД като превозвач – изпълнител е бил сключен заявка-договор № 0603/T-2122-A9H-1/01.06.2021 г. за превоз на стоки по маршрут България – Русия, с посочена цена от 3200 евро, уговорена дата на товарене 04.06.2021 г. и дата на доставка 10.06.2021 г., със срок за плащане до 30 дни след представяне на оригинални CMR и фактура с поставени печати. Видно от писмените и гласните доказателства по делото, превозвачът е натоварил стоката на 04.06.2021 г. (петък) в късния следобед, но предвид работното време на митническия пункт, товарният камион със стоката е престоял на паркинг през почивните дни, преминал е през митническа проверка на 07.06.2021 г. (понеделник) и на 08.06.2021 г. е влязъл на територията на Румъния през граничния пункт при гр. Видин. Не се спори между страните и се удостоверява от писмените доказателства по делото, че на 10.06.2021 г. товародателят е заплатил аванс по договора за превоз в размер на 3000 лв. На 09.06.2021 г. товародателят е уведомен за настъпила техническа повреда на товарния автомобил, с който се е превозвала стоката, поради което се наложило камионът да престои на паркинг в Румъния до отстраняване на повредата. Поради тази причина доставката до Русия не била извършена в уговорения срок до 10.06.2021 г. съгласно заявка-договор № 0603/T-2122-A9H-1/01.06.2021 година. След отстраняване на повредата на камиона, на 11.06.2021 г. превозвачът е получил указания от товародателя за промяна на адреса на доставката, според които стоката трябвало да бъде върната обратно в гр. Своге поради грешка в товара. По указания на товародателя стоката е върната и на 16.06.2021 г. е разтоварена в гр. Своге на адреса, на който е била натоварена. По повод договора за превоз ищецът „БУРГАСТРАНС“ ООД е направил разходи в размер на 2153.64 лв. съгласно приетата по делото СИЕ, в която сума са включени и разходи във връзка с

престоя на камиона на паркинги. Ответникът „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД е признал иска за сумата от 2084.91 лв., представляващи извършени разходи от превозвача във връзка с договора, която сума е била одобрена като дължим разход от изпращача на товара „ГИРТЕКА КАРГО" ЗАД. В първоинстанционното производство ответникът е направил изявление за прихващане на стойността на разходите със сумата по платения аванс, във връзка с което е предявил насрещен иск за разликата от 915.09 лева. Първоинстанционният съд е приел, че не е извършено надлежно прихващане и е отхвърлил насрещния иск.

Въз основа на установените фактически положения, Окръжният съд споделя отчасти доводите в обжалваното решение.

Предявените пред първоинстанционния съд искове от „БУРГАСТРАНС“ ООД са по чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 367 и сл. от ТЗ и чл.86, ал.1 от ЗЗД. Правната квалификация на насрещните искове на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД е по чл. 55, ал.1, пр. 3 ЗЗД и чл. 79, ал. 1 ЗЗД вр. чл. 368 ТЗ. За процесния договор е приложима Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки.

Правилно е прието от районния съд, че с подаването на Заявка-договор № 0603/Т-2122-А9Н-1/01.06.2021 г. за международен превоз от страна на ответника и нейното приемане от страна на ищеца е сключен договор за международен автомобилен превоз на стоки по смисъла на чл. 1, т. 1 от Конвенцията за международен автомобилен превоз на товари, тъй като мястото на приемането на стоката за превоз и мястото на доставянето ѝ се намират в две различни държави. По тези съображения по отношение на отговорността на превозвача намират приложение както разпоредбите на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки, по която Република България е страна, така и нормите на вътрешното право.

Съгласно чл.14 от Конвенцията, когато, по каквато и да е причина, изпълнението на договора при условията, предвидени в товарителницата, е или стане невъзможно преди пристигането на стоката в предвиденото за доставянето ѝ място, превозвачът е длъжен да поиска нареждания от лицето, което има право да се разпорежда със стоката, в съответствие с чл.12. Според чл.16 от Конвенцията в случаите, предвидени в чл.14, параграф 1 и в чл.15, превозвачът може веднага да разтовари стоката за сметка на правоимащия,

след което превозът се счита приключен. Превозвачът има право да му се възстановят разноските, направени във връзка с молбата му за указания или във връзка с изпълнението на получените нареждания, освен ако тези разноски не са последица от негова грешка. Съгласно чл.17, параграф 2 от Конвенцията превозвачът се освобождава от отговорност, когато липсата, повредата или забавата се дължат на грешки на правоимащия, на нареждане на последния, което не е резултат на грешка на превозвача, на присъщ недостатък на стоката или на обстоятелства, които превозвачът не е могъл да избегне, и последиците, които не е могъл да преодолее.

В конкретния казус въззивната инстанция приема, че изпълнението на договора за превоз е недовършено поради възникване на форсмажорно обстоятелство, за което никоя от страните по договора не носи отговорност – настъпила повреда на превозното средство, т.е. налице е частично изпълнение на договора за превоз. От доказателствата по делото е видно, че превозвачът е осигурил годно превозното средство и повредата е настъпила в хода на изпълнението на договора, на територията на Румъния. Същевременно след отстраняване на повредата, превозът до Русия не е осъществен поради допусната грешка в товара, която не може да се вмени във вина на превозвача, като последният е изпълнил дадените му от товародателя указания за промяна адреса на доставка и връщане на стоката. С оглед на посоченото превозвачът има право да получи направените разноски във връзка с молбата му за указания или във връзка с изпълнението на получените нареждания. Предвид наличието на форсмажорно обстоятелство, за което никоя от страните по договора не може да носи отговорност, въззивният съд намира, че жалбоподателят „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД не дължи заплащане на навлото и следва да възстанови на превозвача само направените разноски във връзка с частичното изпълнение на договора.

Според приетата по делото СИЕ стойността на сторените от превозвача „БУРГАСТРАНС“ ООД разходи е 2153.64 лв. В тази сума са включени и разходите във връзка с престоя на камиона на паркинги, които според настоящия състав не следва да са за сметка на жалбоподателя, тъй като не са извършени в изпълнение на нарежданията на товародателя по договора. Въпреки това жалбоподателят е направил частично признание на иска в частта за разходите, одобрени от изпращача на товара, до размера от 2084.91 лв., включващ и част от разходите за престой на паркинги.

Признанието на иска е подкрепено от експертното заключение по СИЕ, с оглед на което до този размер искът правилно е приет за основателен и доказан, като решението в тази част следва да бъде потвърдено.

По изложените съображения окръжният съд намира, че за горницата над признатия размер от 2084.91 лв. до уважения от районния съд размер от 6565.72 лева (включващ 3324.91 лева присъдена сума по фактура и сумата над 2084.91 лв. до присъдения размер от 3240.81 лева – разходи, подлежащи на обезщетяване, настъпили вследствие на действията на ответника), ведно с лихвите върху тази сума от датата на завеждане на исковата молба, искът е неоснователен и недоказан. В тази част решението е неправилно и следва да бъде отменено.

По отношение на насрещните искове, въззивната инстанция счита, че първоинстанционният съд неправилно е отхвърлил иска за 915.09 лв., представляващи разликата в сумата след извършено прихващане между заплатения от „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД аванс на „БУРГАСТРАНС“ ООД в размер на 3000 лв. и признатото одобрено от изпращача на товара „ГИРТЕКА КАРГО“ ЗАД плащане в размер на 2084.91 лева. По делото е безспорно установено, че жалбоподателят е заплатил аванс по договора за превоз на въззиваемата страна в размер на 3000 лв. Предвид недовършеното изпълнение на договора, окръжният съд счита, че на превозвача не се дължи заплащане на навло и той дължи на осн. чл.55, ал.1, пр.3 ЗЗД връщане на полученото възнаграждение, с което се е обогатил неоснователно на отпаднало основание. Предвид направеното признание от товародателя „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД за дължимост на разходите на превозвача до размера от 2084.91 лв., подкрепено от данните по експертното заключение, въззивният състав намира, че извършеното от въззивника изявление за прихващане на двете насрещни вземания отговаря на изискванията на чл.103 и чл.104 ЗЗД, като следва да се признае за основателно и породило действие. Поради тази причина първоинстанционното решение трябва да бъде отменено в посочената отхвърлителна част и насрещният иск на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД срещу „БУРГАСТРАНС“ ООД за разликата от 915.09 лв. след извършено прихващане следва да бъде уважен като основателен и доказан.

В останалата част насрещните искове правилно са приети за

неоснователни от районния съд. Въззивната инстанция споделя изводите в първоинстанционното решение относно неоснователност на твърденията за забава на превозвача. В конкретния случай не е налице забавено изпълнение, а частично изпълнение. Поради възникналото форсмажорно обстоятелство и последвалите указания за промяна в мястото на доставката, превозвачът е изпълнил нарежданията на товародателя и е върнал стоката на указаното от товародателя място, като е процедирал съобразно разпоредбите на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки. По тази причина „БУРГАСТРАНС“ ООД не носи отговорност за забавено изпълнение и не дължи на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД претендираното обезщетение в размер на 586.74 лв. за забава по изпълнение на заявката – договор, изразяващо се в престой на камиона на паркинг в Румъния, обезщетение в размер на 586.74 лв. за предоставяне на негоден автомобил и обезщетение в размер на 977.91 лв. за забава за разтоварването/доставката на стоката. По отношение на претенцията за пропуснати ползи в размер на 195.58 лв. не са ангажирани доказателства в подкрепа на тези твърдения, поради което същата е недоказана и неоснователна. В посочената отхвърлителна част решението е правилно и следва да бъде потвърдено.

Предвид исканията на страните за присъждане на разноси и изхода на делото, на осн. чл. 78 ГПК страните имат право да получат направените в първоинстанционното производство разноси съразмерно с уважената част от исковете претенции, както следва: една трета от сторените от ищеца разноси - 720 лв., съответно – половината от извършените от ответника разноси – 1150 лева. Решението на районния съд следва да бъде потвърдено в частта на присъдените разноси в полза на ищеца до 720 лв. и отменено за горницата до 2162.63 лева.

За въззивното производство в полза на жалбоподателя „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД следва да се присъдят 768 лв. разноси за държавна такса и адвокатско възнаграждение, съразмерно на уважената част на жалбата. Въззиваемата страна „БУРГАСТРАНС“ ООД има право да получи съразмерно на отхвърлената част от жалбата направените разноси в размер на 266 лева. По компенсация в полза на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК“ ЕООД следва да се присъдят 502 лв. за разноси във въззивното производство.

Доколкото предметът на делото касае вземания, произтичащи от

абсолютна търговска сделка по чл.1, ал.1, т.5 от ТЗ – превозна сделка, сключена между страните в кръга на извършваната от тях търговска дейност, спорът е търговски, поради което и с оглед цената на иска, на осн. чл.280, ал.3, т.1 от ГПК въззивното решение не подлежи на касационно обжалване.

Мотивиран така, Окръжният съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №1114/14.07.2023 г. на Районен съд - Русе, постановено по гр. д. № 20224520100824 по описа за 2022 г. в частта, с която ответното дружество „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК " ЕООД, ЕИК 202635655, със седалище и адрес на регистрация гр. Русе, представлявано от управителя Л.Х., е осъдено да заплати на „БУРГАСТРАНС " ООД, ЕИК 102823407, сумата от **2084.91 лв.** за разходи във връзка с договора за превоз, ведно с лихвите върху тази сума от датата на завеждане на исковата молба до пълното им изплащане, както и разноски по делото в размер на **720 лева**.

ОТМЕНЯ решение №1114/14.07.2023 г. на Районен съд - Русе, постановено по гр. д. № 20224520100824 по описа за 2022 г. **в частта**, с която е уважен предявеният от „БУРГАСТРАНС " ООД, ЕИК 102823407, иск за горницата над **2084.91 лв.** до **6565.72 лева**, ведно с лихвите върху тази сума от датата на завеждане на исковата молба до пълното им изплащане, както и в частта, с която ответникът е осъден да заплати разноските по делото над **720 лв.** до **2162.63 лева** и вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от „БУРГАСТРАНС" ООД, ЕИК 102823407, иск за горницата над 2084.91 лв. до 6565.72 лева (от които 3324.91 лв. сума по фактура и разликата от 2084.91 лв. до 3240.81 лв. разходи, подлежащи на обезщетяване, настъпили вследствие на действията на ответника), ведно с лихвите върху тази сума от датата на завеждане на исковата молба до пълното им изплащане, както и искането за разноски на ищеца над **720 лв.**

ОТМЕНЯ решение №1114/14.07.2023 г. на Районен съд - Русе, постановено по гр. д. № 20224520100824 по описа за 2022 г. **в частта**, с която

е отхвърлен като неоснователен и недоказан предявеният насрещен иск от „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК " ЕООД, ЕИК 202635655, със седалище и адрес на регистрация гр. Русе, представлявано от управителя Л.Х., срещу „БУРГАСТРАНС" ООД, ЕИК 102823407, за сумата от **915.09 лева** - представляваща разликата след извършено прихващане между заплатения от „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК" ЕООД аванс от 3000 лева на „БУРГАСТРАНС" ООД и одобреното от „ГИРТЕКА КАРГО" ЗАД плащане в размер на 2084.91 лв., с която „БУРГАСТРАНС" ООД неоснователно се е обогатил за сметка на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК" ЕООД, на отпаднало основание, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението **и вместо него ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „БУРГАСТРАНС" ООД, ЕИК 102823407, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, ул. „Цар Самуил“ № 64, ет. 5, представлявано от управителя И.К, да заплати на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК " ЕООД, ЕИК 202635655, със седалище и адрес на регистрация гр. Русе, представлявано от управителя Л.Х., сумата от **915.09 лева**, представляващи разликата след извършено прихващане между заплатения от „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК" ЕООД аванс от 3000 лева на „БУРГАСТРАНС" ООД и признатите от „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК" ЕООД разходи в размер на 2084.91 лв. във връзка с договора за превоз, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението, с която сума „БУРГАСТРАНС" ООД се е обогатил неоснователно, на отпаднало основание за сметка на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК" ЕООД.

ПОТВЪРЖДАВА решение №1114/14.07.2023 г. на Районен съд - Русе, постановено по гр. д. № 20224520100824 по описа за 2022 г. **в частта**, с която е отхвърлен насрещният иск на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК " ЕООД срещу „БУРГАСТРАНС" ООД за горницата над 915.09 лева до общия претендиран размер от 3262.06 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на задължението.

ОСЪЖДА „БУРГАСТРАНС" ООД, ЕИК 102823407, със седалище и адрес на управление гр. Бургас, ул. „Цар Самуил“ № 64, ет. 5, представлявано от управителя И.К, да заплати на „ЕЛИОН ЛОДЖИСТИК" ЕООД, ЕИК 202635655, със седалище и адрес на управление гр. Русе, ул. „Мидия-Енос“ № 4, бл. „Ген. Винаров“, вх. 3, ет. 7, представлявано от

управителя Л.Х., деловодни разноси за първоинстанционното производство в размер на **1150 лв.** и **502 лв.** разноси по компенсация пред въззивната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____